

A Független Diákparlament kéri a Nemzeti Alaptanterv megváltoztatását!

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2018. augusztus 31-én nyilvánosságra hozta az új, 2019 szeptemberétől érvényes nemzeti alaptantervének tervezetét. A Független Diákparlament, mint a két országos diákképviseleti szervezet egyike, diákszemzőgből is megvizsgálta a tervezetet.

A Független Diákparlament értékrendjéről:

Szervezetünk demokratikusan, transzparensten működik, fontosnak tartjuk az általunk képviseltekkel való rendszeres egyeztetést. Emiatt a Független Diákparlament álláspontját a diákság egésze folyamatosan alakítja. Ez alapján 2018 őszén létrehoztunk nyolc bizottságot, melyek mindegyikéhez rendelhető egy-egy alapérték.

- Szociális Bizottság – esélyegyenlőség
- Diákok Általános Problémái Bizottság – aktív, hatékony tanulás, méltó tanulási környezet
- Diákképviseleti Bizottság – az érintettekkel való folyamatos egyeztetés
- Diákegyenlőségért-Bizottság – demokratikus gondolkodás, vita
- Nyelvoktatás Bizottság – nyelvismeret, hatékony kommunikáció
- Lehetőségek a Jövőre Bizottság – kiszámítható, biztonságos életút, döntési felelősség
- Alternatív Oktatás Bizottság – kreativitás, újszerű ötletek megvalósítása
- Pedagógiai Módszertani Bizottság – együttműködés, a jó pedagógus által átadott valamennyi érték

Elolvassa a Nemzeti Alaptanterv jelenlegi tervezetét azt láthatjuk, hogy a Független Diákparlament bizottságai által képviselt valamennyi értéket az Alaptanterv is értéknek, kitűzött célnak tekint. Ugyanez elmondható a jelenleg hatályos alaptantervről is, viszont nem létezne a Független Diákparlament, sem a bizottságai, ha ezek az értékek, ezek a célok, melyekkel egyébként teljes mértékben egyetértünk, maradéktalanul megvalósulnának a magyar iskolákban.

A jelenlegi tervezet a pillanatnyilag hatályos alaptanterv finomhangolt változata, mely a diákság fő problémáit nem oldja meg. A Független Diákparlament 2018 márciusában kidolgozott egy 100 pontos javaslatcsomagot, mely alapján a fő problémák a következők:

- pályaválasztás – 14 évesen, túl korán kény-
szerülünk rá
- esélyegyenlőség – akadálymentesítés, érzé-
kenyítő programok hiánya
- életre való felkészítés hiánya, haszontalan
és/vagy gyorsan felejtődő
- tanórák száma, tartalma nem megfelelő
- diákönkormányzatok működésképtelensége
- tanári alkalmasság esetleges hiánya
- tanulói jogok tiszteletben tartásának hiánya
- iskolák szakmai autonómiájának hiánya
- a demokratikus szemlélet hiánya
- a központi szabályozással járó hátrányok

A jelenlegi alaptanterv-tervezetet illetően kérjük, a következő változtatásokat hajtsák végre, vagy amely esetekben ez nem lehetséges, indoklásukat juttassák el a Független Diákparlament kommunikációs koordinátorának.

1. Biológiai szempontból rendkívül hátrányos 14 éves korban életre szóló döntéseket hozni, ezért kérjük, alakítsák át az iskolai rendszert úgy, hogy a szakmaválasztással kapcsolatban később, 16-17 éves korban kelljen a diákoknak döntenie. Javaslatcsomagunk 13. pontja a komprehenzív iskolarendszer támogatása, mely különböző alternatív struktúrákat javasol évfolyam-felosztás tekintetében.
2. Egyetértünk a tervezetben megjelölt esélyegyenlőség, társadalmi kohézió alapelveivel, ennek érdekében kérjük, fokozottabban támogassák az iskolák akadálymentesítését, valamint érzéke-
nyítő programok, tanórák megszervezését.
3. A középiskola utolsó 2 évében tegyék fakultatívabbá az oktatást: a természettudományokat csak 9. és 10. évfolyamon javasoljuk kötelezően oktatni, a készségtantárgyakat pedig leginkább általános iskolában.
4. A Független Diákparlament javaslatainak 29. pontja a diákok óraszámainak csökkentése, kérjük, az alaptantervben található maximumokat javítsák ki általános iskolában hetente 25, míg középiskolában hetente 30 tanórára!
5. Kérjük a minden napos testnevelés eltörlését, legalább addig, míg annak infrastruktúrális fel-
tételai – pl. tornatermek elegendő száma/nagysága – nem biztosítottak.
6. A biztonságos pályaorientáció érdekében – ami a tervezetben szerepel és amellyel teljesen egyetértünk – 7. és 11. évfolyamon mindenhol szerepeljen a tantervben a diákok tájékoztatása az aktuális felvételi rendszerről.
7. A társadalmi ismeretek c. tantárgy egyik célkitűzése a tanulói jogok ismerete és érvényesítése, ennek érdekében, ennek megkönnyítésére minden iskolában legyen kötelező a diákjogokat jól látható helyen közzétenni.

8. A tanterv szerint a pedagógusok egyik feladata a demokratikus szemlélet közvetítése, illetve a demokratikus nevelés, kérjük, a pedagógusképzés során erre fektessenek nagyobb hangsúlyt, mert nem tudunk olyan iskoláról, ahol a pedagógusok szemlélete általánosságban – egy-egy pozitív kivételtől eltekintve – demokratikus.
9. Kérjük, gondoskodjanak róla alaptantervi szinten, hogy a diákokat ne lehessen kötelezni hitéleti tevékenységekre. Nem tantervi kérdés, de kérjük, amennyiben egy településen csak egyházi iskola található, ott hozzanak létre nem egyházi tagozatokat, vagy támogassanak iskolai célú utaztatót, mellyel a diákok számára elérhetővé válnak a nem-egyházi intézmények is.
10. Kérjük, a tantervben található testnevelés, vagy hittan/erkölcsstan tanórák rovására vezessenek be gazdasági ismeretekkel foglalkozó, gyakorlatorientált tantárgyat.
11. Kérjük, töröljék az alaptantervből az ötfokú skálán történő értékelés népszerűsítését, helyette ösztönözzék az iskolákat a százalékos, valamint a szövegesen történő értékelésre.
12. Kérjük, az alaptanterv legyen javaslat jellegű, ezzel garantálva a pedagógusok és az intézményvezetők szakmai autonómiáját. Az alaptanterv célkitűzése a személyre szabott oktatás, úgy gondoljuk, egy központilag létrehozott, szigorú rendszer ezt nem garantálja. Kérjük, a jó gyakorlatokat intenzív kormányzati kommunikációval, a Független Diákparlamenttel való folyamatos egyeztetés mellett népszerűsítsék.

Ezen kérések részletes indoklása a Független Diákparlament 2017/18-as tanévi javaslatcsomagjában megtalálható, melyet 2018 augusztusában benyújtottunk az Emberi Erőforrások Minisztériuma részére. Kérjük a javaslatainkkal kapcsolatos egyeztetés és az alaptanterv-tervezet részletes megvitatásának mielőbbi megkezdését.

Támogatjuk a Civil Közoktatási Platform valamennyi tagszervezetének pedagógusi, szülői, egyéb szemszögű véleményezését is, kérjük, a végleges tanterv kialakításánál vegyék figyelembe a pedagógusok terhelhetőségét, biztonságos megélhetési igényét, valamint a szülőknek azon igényét, hogy gyermekük jövője biztosított legyen.

Budapest, 2018. szeptember 26.